

være en indfødt svensk Mand tager § 27 Mere, end § 28 giver, og i det Hele bliver ved begge disse Bestemmelser Norges Stilling i Unionen flattere end den var uden dem. Thi Norge vilde ved disse Bestemmelser erkjende og vedtage, at der retteligt kun tilkommer det en underordnet Plads ved Sveriges Side i Henseende til de udenrigske Anliggender.

Til det Lidet, som her er Norge indrømmet, behøves imidlertid ingen Rigsaktsbestemmelse. Vil man ikke i Sverige erkjende den Sandhed, at Regjeringsformens § 28 ikke kan faae Anvendelse paa de Embeder, i hvilke forvaltes Anliggender, der ved Unionen ere blevne fælles for begge Riger, saa er det ved svensk Grundlovsbestemmelse, at den bør forandres, for at bringes i Overensstemmelse med Rigsakten.

Saa meget er i alt Fald vist, at Sætningen i § 1 om Ligeberettigheden ikke heller i denne Henseende har skaffet Norge mere, end hvad det allerede havde i virkelig Besiddelse, medens den paa den anden Side ikke har hindret Sverige fra at erholde det, hvoraf det hidtil ikke har været i Besiddelse, nemlig Unionsaktens Anerkjendelse af den Stilling, Sverige i dette Anliggende har indtaget ligeoverfor Norge.

Paa en ny, det hele statsretlige Forhold mellem Rigerne udtømmende og helt fra Nytt af ordnende Unionsakt, kan Norge umulig gaae ind, naar ikke begge Rigers fuldkomne Ligeberettighed helt er gennemført i den nye Kontrakt. Norge kan derfor efter vor Mening ikke vedtage et Forslag, som kontraktmæssigt vilde udelukke Normænd fra at kunne beklæde den for Rigerne fælles Udenrigsministers Post, eller overhoved i noget omhelst unionelt Anliggende vilde gjøre Forskjel mellem Svensk og Norsk.

Her ville vore Modstandere paa begge Sider af Rigsgrændsen uden tvivl troe, at vi have indvillet os i en aabenbar Modsigelse af, hvad vi tidligere have erklæret for vor Mening i dette Anliggende.

Det nye Udkast, tænke vi os, at vore Modstandere ville sige, giver Normænd lige Udgang med Svenske til alle Embeder i Udenrigsdepartementet og Kabinettet (d. e. Kontoret for den udenlandske Brevvevling), det giver den norske Statsminister Stemme og Ansvar i de diplomatiske Sager (§ 24), det giver det norske Storting samme Ret og Udgang til Kontrol med den norske Statsministers Forhold i de diplomatiske Anliggender, som den svenske Rigsdag har til Kontrol med de svenske Ministres Forhold i de samme Sager (§ 68). Dette er jo Alt, hvad vi i vort forrige Skrift om Revision af Unionsakten have forlangt som Betingelse for, at Norge kunde samtykke i, at Udenrigsministeren vedblev alene at være Medlem af det svenske Statsraad og alene at være ansvarlig for Sveriges Rigsdag. Dette vort Tilbud var altsaa, vil man maasse sige, ikke oprigtig ment. Det blev altsaa kun gjort, fordi vi ventede, at det vilde blive forfattet. Nu, da det virkelig er antaget, eller Antagelsen tilbuddt, ville vi ikke vedstaae det.

Vi svare hertil, at dersom man vil gjøre os den Gæde at lade Undersøgelserne handle om vore personlige Meninger istedetfor om Rigerne's Lære, saa skulle vi villigen staae til Ansvar for Alt, hvad vi have sagt i vort forrige Skrift, saavel som for det Forhold, hvori de Meninger, vi nu udtale, staae til de, vi forhen have fremstaaet.

Vort forrige Skrift gaaer helt igennem ud paa at vise det nyttige, skadelige ja vel endog for Unionen farlige i, under de forhaandenværende Omstændigheder at underkaste Unionsakten nogen almindelig Revision af lignende Art som den, der var bleven forstøgt i 1844, og fra hvilken det var os klart, at en nu anstillet almindelig Revision maatte blive meget forskjellig. I vore Betragtninger for at afværge en saadan Gjensidighed af det hele Unionsarbejde fra Grunden, have vi gaaet lige til det, som for os var den yderste Yderlighed, nemlig at anbefale Vedtagelsen endog, om det skulde anses nødvendigt, af en ny Tillægsbestemmelse til Rigsakten, hvorved bestemtes i alt Fald noget nær det samme Forhold i Henseende til de diplomatiske og øvrige udenrigske Sagers Behandling, som Komiteen nu har foreslaaet. Men naar nu Komiteen kun har gjort sit Forslag i denne Henseende til en liden og mindre væsentlig Del af en Rigerne's statsretlige Forhold

helt omfattende, den gamle Rigsakt udflettende, Alting fra nyt af ordnende ny Foreningsakt, saa seer Enhver, at vi, naar man desuagtet vilde tage vort Tilbud til Jndtægt og vilde have os bundne derved, uagtet man ogsaa fratager os den hele Rigsakt af 1815, om hvilken vi ved vort Tilbud vilde væge, saa vilde man ved en saadan Fremgangsmaade forsynde sig mod en af Retslærens ledende Hovedsætninger, nemlig den, at det ikke i noget Retsforhold tillades den ene af Parterne at beholde baade Tingene selv og dens Vederlag eller Rjøbesum.

For di vi antage, at Norge, saalænge det forlanges, at man strengt skal holde sig til Rigsakten af 1815, saadan som den er, vanskelig kunde sætte igennem nogen Fordring paa fuld Ligeberettighed med Hensyn til Udenrigsministerens Stilling og Forhold til hvert af Rigerne's Statsmagter, og fordi vi antage, at Norge burde holde sig strengt til Rigsakten af 1815 i alle Dele, derfor tilraadede vi den af os foreslaaede Ordning, om hvilken vi derhos udtrykkelig erklærede, at der til dens Jndførelse ingen Rigsaktsbestemmelse udfordredes, idet Kongen utvivlsomt har Ret til ved sin Resolution at fastsætte alt det samme, som her er foreslaaet baade om den norske Statsministers Stemme og Ansvar og om det norske Storthings Udgang til de i det ministerielle Statsraad førte Protokoller.

Naar man nu har taget fra os alt det, som vi ved vor Jndrømmelse vilde væge, saa har man ingen Ret til, efter at have taget selve Tingene tillige at fordrø dens Rjøbesum. Er Rigsakten af 1815 ikke bindende fra den ene Side, saa er den det heller ikke fra den anden, og skal der sluttes ny Unionsakt, som om ingen tidligere havde eksisteret, saa er ubetinget og fuldkommen Ligeberettighed uden Hensyn til Folkemængde og Styrke, det, hvorfra det i 1868 er endnu mere klart, end det var i 1814, at man maae gaae ud, og hvorpaa man overalt og i alle Enkeltheder maa bygge, og da kan der efter vor Formening ikke længere være Tale om, at den nye Unionsakt skulde give Sverige Eneret til ved sin særlige Udenrigsminister at bestyre begge Rigers udenrigske Anliggender.

Vi have altid seet og forstaaet retteligt at vurdere de Vanskeligheder, der maae stille sig i Vejen for at faae Vedtagelsen af de fælles udenrigske Anliggender ordnet paa en for Norge tilfredsstillende Maade, og ligesom vi have forarget mange Svenske ved vort Forsvar for Fædrelandets Ret og Gæde, saaledes have vi forarget mange af vore egne Landsmænd ved at indrømme, at Norge, naar det kun bevarer sin Stilling forøvrigt i Unionen efter Rigsakten af 1815, ikke bør stille sine Fordringer højt i Henseende til de udenrigske Anliggendes Bestyrelse, og at det navnlig har været en rimelig og naturlig Følge af Forholdene, som de, da Unionen fra først af skulde gjøres til Virkelighed, i sig selv vare, at de fælles udenrigske Anliggender ere blevne og fremdeles blive bestyrelse af en Mand, der alene er Medlem af den svenske, ikke tillige af den norske Regjering, og ansvarlig alene for den svenske Nationalforsamling.

Men vi kunne ikke indrømme, at der af den Stilling, Rigerne i 1814 faktisk havde ligeoverfor hinanden, og af Rigsaktens Mangel paa udtrykkelig Forskrift om det hele Anliggende med Rimelighed kunde følge Andet, end at Udenrigsministeriet fremdeles vedblev at være et af den svenske Regjerings Departementer i den Forstand, at Udenrigsministeren vedblev alene at være Medlem af den svenske Regjering og ansvarlig alene for den svenske Rigsdag; men vi have aldrig kunnet forstaae enten Nødvendigheden eller Villigheden af, at Normænd skulde være udelukkede fra at kunne beklæde den for begge Riger fælles Post.

Naar vi mene, at man fra norsk Side for Tiden rolig bør finde sig i, at Udenrigsministeren kun er Medlem af den svenske Regjering og kun ansvarlig for den svenske Rigsdag, saa er det først og fremst, fordi vi ønske ikke at røre ved Rigsakten, der vistnok ikke har paabudt en saadan Ordning, men uden hvis Omgjørelse Forandring af dette Forhold dog nu i alt Fald ikke staaer til at vente, og dernæst fordi vi troe, at Sagen ikke ved ny Rigsakt kan ordnes paa nogen enten for Sverige eller Norge i Længden tilfredsstillende Maade. I alt Fald ere Vanskelighederne ved denne Ordning saa store, at de mindst kunne ven-

tes overvundne under Omstændigheder som de nuværende, og gennem en Revision, der er udgaaet af Ansuelser og Fordringer, som kun ere lidt skiftede til at give Haab om et godt Udfald, men desværre desto mere til at volde Splid og Ulykke. Fuldt ud stemmende med Grundsætningen om Jevnlighed kunde Sagen kun ordnes enten derved, at Udenrigsministeren gjordes til Medlem af begge Regjeringer, hans Departement til en Del af begge, og han selv ansvarlig for begge Rigers Nationalforsamlinger, eller derved, at Udenrigsdepartementet ikke var forenet med eller nogen Del af noget af Rigerne's særlige Regjeringer, Udenrigsministeren som saadan heller ikke Medlem enten af det svenske eller det norske Statsraad og ikke ansvarlig for noget af Rigerne's særlige Nationalforsamlinger, men kun for et Unionsparlament, der maatte oprettes til dette enkelte Brug. Om den første Maade at ordne Sagen paa kan der idetmindste ikke for Tiden være Tale, og hvad et Unionsparlament angaaer, da vilde dette, endog bortseet fra Vanskelighederne ved dets Sammensætning, være en saa mislig Jndretning, at vi ubetinget foretrækkede endog den nærværende Tilstand, fremfor et Unionsparlament, der fra først af intet vilde have at bestille uden at grunde over og bringe begge Rigers Statsmænd til at grunde over, hvad man skulde finde paa at give det at bestille, en Granskning, som ikke kunde føre til andet Resultat, end det, som den svenske Justitsminister ogsaa i sit Foredrag af 9 April 1861 har angivet som den Følge, han haaber af et Unionsparlament, nemlig at Rollerne efterhaanden bleve vekslede, Rigerne's særlige Nationalforsamlinger tørredes ind for tilsidst aldeles at bortfalde, Unionsparlamentet blev begge Rigers eneste Parlament, og dermed naturligtvis ogsaa Unionsregjeringen Rigerne's eneste Regjering.

Chor og Mari.

(Af Hans Asasumb.)

I.

En Fjerdingvej tilfjogs ligger en sløffet Jerngrube. Nu er de dybe Huller i Fjeldet fyldte med Vand.

Dybt nede i Fjeldet under denne fulsorte Vandflade arbejdede engang et Kul, hvoraf de fleste nu hviler under den grønne Tue, og saa gaar igjen gamle og mætte af Lidet. Dybt nede under denne fulsorte Vandflade hørtes engang Hejseviser, Barskoraab, raske Hammerslag og dundrende Minestus; her nede hørtes mangtet tungt Suk, mangenen frisk Latter og mangenen Vise, som nu er glemt. Og ned i dette mørke Dyb steg mangenen Arbejder, som for bestandig blev gjemt af nedfaldende Stenmasse eller blev hejset opigjen med bruktent Dje. Naar de gamle Grubearbejdere, der endnu lever, nævne disse, ryste de paa Hovedet, se sørgmodige ud og sukke. Og naar Vinden farer gennem Skogen og kruser Vandfladen i de dybe Huller, er det, som om de gamle Graner ved Grubens Kant ogsaa jukker; de vare Vidner, dengang de var smaa.

I Nærheden af Gruben laa flere Husmandspladse og en liden Gaard, som hed Aftad. Gunnar hed Gaardens Gjer, og han havde et eneste Barn, en Datter, som hed Mari.

Det var fattigt med Gunnar, fast han var Gaardmand; Gaarden var liden, klejn og frostlændt, og han havde mistet sin Kone, straks efterat Mari var født. Da Mari blev saapas stor, at hun kunde være tilnytte, saa Gunnar sig ikke istand til at holde Tjenestefolk længere, og hun maatte snart ikke alene gjøre alt Kvindfolkarbejde hjemme, men ogsaa gjøre ud for Tjenestegut, da Faderen næsten bestandigt maatte gaa paa Gruben for at tjene Penge.

Og hun var aldrig ræd for hverken tunge Dag eller lange Veje; hun gif uforsærdet did, hun skulde, enten det var lyst eller mørkt, Sne eller bar Mark. Hun drog ofte tilfjogs med Vedkjellen, om Vejen var baade lang og igjensneet; og ofte kom hun midt paa Natten i det værste Uveir fra Kværnen med Melposen paa Ryggen. Hun lagde ofte tilfjogs efter Rjøerne, naar Tordenen slog, saa Fjeldene skjalv, og Lynet blinkede mellem Granerne; hun jagde „i Jesu Navn“ for hvert

Tordenstrald, gif tryk og bandt paa sin Binding, sang muntre Viser og loffede paa Koen mellem Berfene.

Men naar Jønfollegen stod oppaa Berghellen, naar Tjæretønden lyste højt over Skogen, da stelte hun vel fra sig hjemme, satte Søndagsklæder paa og gif afsted; og naar hun kom til Stedet, hvistede man overalt: „der kommer Mari Aastad.“ Naar saa Hallingen eller Springdansen begyndte, var der mange Hænder om hende; men hun stod ofte ligesom i Tanker uden at modtage noget Tilbud, indtil Thor Grubebakken kom. Da fik de store, mørke Øjne en underlig Glæde, som Thor godt kunde tyde. Og han blev aldrig for- nøjet af at se ind i disse mørke Øjne; for saa han rigtig vel paa dem, svømmede et lidet for- klaret Billede af hans eget Ansigt derinde, og gennem dem saa han dybt ind i Maris Hjerte.

Naar Thor og Mari dansede Halling, stod de Andre som oftest og saa paa; ingen Gut kunde gjøre slige Hallingkast som Thor, og ingen Jente kunde snurre rundt som Mari.

Naar der laa Sne paa Fjeld og i Dal, sværmede Mari Grønden rundt paa Ski; ingen Bakke var for brat for hende. Det var vart at se hende komme farende udover. Det lange, sorte Haar rev sig løs og slagrede for Vinden. Naar det saa farligt ud, svingede hun Skistaven i Beiret med den ene Haand og holdt den anden paa Høften, medens hun med et drifstigt Blik og et triumferende Smil saa mod Enden af Bakken. Men der var En, som ofte for fræbi hende som et Lyn midt i Bakken, og som i samme Øjeblik saa blidt paa hende og sagde: „Farvel, Mari!“ Men den Samme verede hende derne, og da hilsede Mari: „God Dag igjen, Thor!“

Og naar der laa blank Is paa Sjæen, for Mari paa Skøjter henover Isen i Kap med de raffeste Gutter. Hun var næsten altid i Spidsen for Toget; men der var En, som kunde gaa saa fort baglængs som Mari fremlængs, og det var Thor Grubebakken.

„Kom nu da, Mari, og tag mig!“ raabte han ofte, medens han saaledes gif baglængs foran hende.

„Nei, Du ser da, at jeg ikke kan.“

Og dog kunde hun, bare hun lo og sagde: „Saa bi lidt nu da!“

Ja, da jagtmede han Farten, og hun tog ham; nei, han tog hende i sine kraftige Arme og svingede rundt med hende.

Det kunde da ofte hændes, at han sagde, idet han saa hende dybt ind i de mørke Øjne: „Holder Du af mig, Mari?“

„Ja, saa lej Du er; Du spørger saa ofte efter det.“

„Holder Du ikke af mig da?“

„Jo, da,“ hvistede hun, lo og saa paa ham.

II.

Men denne Leg fik snart Maris Far spurgt, og han sagde en Søndagskveld, Mari kom hjem fra Isen:

„Var Thor Grubebakken paa Isen?“

„Ja“, svarede Mari og blev lidt rød.

„Du faar slutte den Legen med ham!“

„Og hvorfor det da?“ spurgte Mari uden at se op.

„Har han ikke sagt, at han holder af Dig og vil have Dig?“

Efter en kort Betænkningstid svarede Mari næsten hvistende: „Jo“.

„Og Du har vel sagt, at Du holder af ham igjen?“

„Ja, det har jeg,“ svarede Mari hæft.

„Om, ja saa faar Du næstegang, Du træffer ham, sige til ham, at jeg ogsaa vil have et Ord med; at Du aldrig faar Lov at tage ham, og at det altsaa maa være forbi.“

„Nei, det orker jeg ikke sige ham,“ sagde hun med Smerte i Maalet; „og jeg vil heller ikke sige ham det,“ og hun saa paa Faderen med et roligt og bestemt Blik. — „Hvorfor kan jeg ikke faa ham da, Far?“ sagde hun om en Stund og saa bedende paa ham med sine taarefyldte, mørke Øjne.

„Ved ikke Du, at Thor er Husmands søn?“

„Jo; men jeg er en fattig Gaardmands- datter.“

„Du er alligevel Gaardmandsdatter og af et bra Folkeslag.“

„Men Far — —“

„Mari!“ sagde Faderen og saa strengt paa hende. „Tænk paa Din døde Mor! Hun var af den gamle Storbøllægten, hun. — Jeg liker ikke Thor saa ilde; men han er af et slejnt Folkeslag.“

„Men aldrig i Verden skal Du saa mig til at sige til Thor, at det skal være forbi,“ sagde hun og skjald i Maalet — „gjør saa med mig, hvad Du vil!“

„Jeg skal selv sige det til ham, naar jeg træffer ham i Gruben imorgen,“ sagde Gunnar; han vidste godt, at Datteren ogsaa kunde være ubøjelig.

„Det har ikke jeg nogen Raad med,“ sagde Mari, „men sig ikke, at jeg har sagt det.“

Og nu kunde hun ikke holde sig længere, men sprang hullende ud af Stuen med Forflædet for Øjnene.

Næste Dag, da Gunnar Aastad traf Thor i „Djupgrubehullet“, sagde han: „Det nytter Dig ikke at tænke paa Mari, Thor.“

„Gunnar — —“ begyndte Thor; men Gunnar afbrød ham og sagde:

„Det er ligesaa umuligt for Dig at faa Mari, saalænge jeg kan puste som at gaa gennem Fjeld- væggen der“, sagde han og pegede mod en af Siderne.

Ødetsamme Ordene var sagt, faldt Stenslæggen ud af Thors Haand, og han blev staaende en lang Stund og stirre hen for sig mod den graaforte Fjeldvæg, som han søgte en Udvej. Nej, han kunde ikke finde nogen Udvej til at faa Mari. Han følte nu, hvad det vilde sige at være Husmandsgut. Na, den, som var af et bra Folkeslag, var Gaardmandsgut og ejede Gaard og Grund! tænkte han.

Han tog Slæggen op igjen og begyndte at banke Malm ud af de affrudte Bergstykker; men han saa ikke mer paa Gunnar Aastad den Dag og blev fra dette Øjeblik saa ordknapp, at man næsten ikke fik et Ord ud af ham Dag ud og Dag ind.

Naar han kom hjem om Kveldene, sad han taus og stirrede ind i Ilden paa Skorstøenen. Hans Moder talte venligt til ham, græd og bad ham for Guds Skyld tale med sig; men han bare rystede paa Hovedet og saa spørgsmødt paa hende. Om Matten laa han og sukede og vred sig i Sengen uden at faa sove. Ofte stod han op og gif frem og tilbage med forslagne Arme ude paa Turret. Natkulden bed ikke paa ham; han var for varm til det. Snart hed det i Bygden, at Thor Grubebakken var bleven gal for Mari Aastads Skyld.

Han havde flere Gange været borte ved Aastadhusene for om muligt at faa tale med Mari; men det havde ingengang truffet sig, saa Mari var kommen ud.

Sent en Kveld, efterat Thor havde lagt sig, bankede det sagte paa Vinduet tæt ved hans Seng. Han stod op, klædte sig paa og gif ud.

Det var Mari. Hun var nu kommen for at trøste ham og sig selv saagodt, hun kunde. Hun sagde, at hun aldrig vilde gifte sig med nogen Anden, og at hun vilde stræve for at faa Faderens Ja, om han ikke skulde sige det førend paa Dødsengen. Hun bad Thor arbejde og spare sammen saameget, han kunde, om han engang skulde kunne blive istand til at kjøbe en liden Gaardsleil — blive Gaardmand. Hun vilde da forsøge, om ikke Faderen skulde give efter.

Dette var næst før Jul, og nu lovede hun at møde ham ved „Djupgruben“ Andendag-Jul. Der skulde da samles mange Gutter og Jenter der for at more sig paa Isen nedenfor Grubehullet.

„Men for at komme ud maa jeg love Far, at jeg ikke skal tale med Dig,“ sagde Mari.

Thor sukede tungt.

„Nei, Du maa ikke gaa og sture og sukke saa“, sagde hun. „Du faar tage Gud for Øjnene og haabe, at det engang bliver bedre for Dig.“

„For mig? — Jeg tænker bare paa, at Du har det lejt for min Skyld, jeg,“ sagde han.

„Jeg? — Jeg tænker bare paa Dig, jeg. Du har det vist svært lejt, Thor,“ sagde hun og saa pint paa ham. „Far var stenhård, som ikke engang vilde høre paa Dig, da han sagde Dig, at Du ikke kunde faa mig; jeg har hørt, hvad

han sagde. Men Du maa ikke gaa slig og sture; Folk i Bygden siger, at Du er bleven gal.“

Efter dette blev det bedre med Thor; men han blev aldrig lik sig mer. Han tvang sig nok herefter til at le engang imellem; men man kunde godt se, at det var Smertesmil.

Bejv.

Bort Billede viser det vulkaniske (ildsprudende) Bjerg Bejv —, der ved sit Udbrud i disse Dage atter har valet de Omringboendes Opmærksomhed og har draget Tusinder af Rejsende til Be-ragtningen af disse store Naturkræfters voldsomme Brydning —, og som ligger i Nærheden af Neapel i en Høide af 3660 Fod over Havfladen. Allerede de ældre Skribenter før Christi Fødsel har været opmærksomme paa dette Bjergs vulkaniske Natur; men ligesom dets Udseende — efter Beskrivelserne med flad Top — maa have været helt forskjelligt fra dets senere spidse Form, saaledes antages heller intet større Udbrud at have fundet Sted før Aaret 79 efter Christi Fødsel, da de temmelig langt bortliggende Byer Herculanium og Pompeji med Tusinder af Mennekker blev begravne, og uoverskuelige Ødelæggelser trindt omkring blev anrettede. Man tror med Visshed, at Omegnens Beboere den Gang havde Anelse om Bjergets farlige Egenheder, og naar de alligevel blev overrasket af Ulykken, saa forklarer man dette ved den Sorgløshed, som Beboerne af vulkaniske Egne altid pleje at vise mod den dem truende Fare, naar Vulkanen har været saalænge i Ro, at de ikke længere har personlig Erfaring for dens Ødelæggelser. Dette har senere netop vist sig at være Tilfældet med det samme Steds Omringboende. Fra 79 til henimod Aaret 1200 blev Beboerne stadig holdt i Rande ved en Række til- dels heftige Udbrud af Bejv — (ifær i Aarene 203, 512, 652, 983 og 1138); — men en 400aarig Taus- hed fra 1138 til 1500 bragte hele Fortiden i Forglemmelse, og man byggede og boede atter sorgløst lige op til Bjergets Fod, ja, græssede sine Faar paa dets Kraterbund, indtil Ulykken atter krævede sine Ofre. Fra Aaret 1631 har Bejv aldrig haft nogen længere Hviletid, idet 73 Udbrud indtil 1840 til forskjelliges Tider har raset med stor Voldsomhed. I disse Dage var Massen af den udstrømmende Lava saa stor, at man frygtede for alvorlige Følger; men den har senere aftaget og man haaber, at det denne Gang — som saa mange andre — skal gaa over uden Ulykke. Man mærkede —, skrives der til et fransk Blad, hvoraf vor Udbildning er taget —, af de dumpe Drøn i Bejvs Omegn samt af en Damp eller Røg, der var tættere end den sædvanlige, at Bjerg- get snart vilde give et af sine storartede Skuespil. Og den næste Dag hordrev Lavastrømmene først Sne- kappen fra Bjergets Top, derpaa forøgedes Vold- somheden, og man kunde tydeligt se de Klippe- stykker eller Lavablokke, som kastedes højt op i Luften. Næstfølgende Tirsdag for Strømme af Visk og Jord ud af Krateret og furede Himmels- hvælvingen, medens glødende Lava dækkede hele den søre Kæde og med sit røde Gjenfkin oplyste Neapel og Bugten. Det er et af disse storartede Skuespil, som nu saamange Gange har vist sig; men som aldrig synes at blive træt af at gjen- tage sig.

De sidste Begivenheder.

Der har i den seneste Tid været udbredt Rygter, om at der skulde have fundet en Tilnærmelse Sted mellem Frankrige, Østerrige og Prejsjen, og at Grunden til denne Tilnærmelse er Ruslands truende Optræden i det orient- talste Spørgsmaal, som allerede i længere Tid har været Gjenstand for den almindelige Opmærksomhed. Et af de russiske Regjeringsblade omtaler disse Rygter, og spørger, under hvilke Betingelser vel en saadan Tilnærmelse skulde lade sig iværksætte og vedligeholde. Skulde Prejsjen vel ville gaa ind paa, at lade sin Overvægt i Lydsland ind- strænke til de Grændser, som nu ere dragne for det? Eller skulde Kæiser Napoleon have givet Skip paa Tanten om at betragte Majnlinien som en ufrænklig Grændse, udover hvilken Prejsjen ikke maa udside sig? Da begge disse An-

tagelser er lige usandsynlige, troster Bladet sig med, at der heller ikke kan være nogen Sandhed i det omtalte Nygte, og slutter med at erklære, at „Rusland og Prøjsen godt kunne udvikle sig ved Siden af hinanden uden noget som helst ufugtbart Brødnid, idet de indbyrdes yde hinanden Hjælp i de Spørgsmaal, som enhver af dem fer sit Bedkommende tillægger størst Betydning“. Et andet russisk Blad bemærker spottende, at, saafremt der har fundet en Linnærmele Sted mellem Frankrige og Prøjsen, kan Rusland godt være tredje Mand i Forbundet; thi naar Frankrige opgiver sin hidtidige Holdning i det polske og det tydske Spørgsmaal, — og under andre Betingelser kan der ikke være Tale om en god Forstaelse med Prøjsen, til hvilket Rusland i begge disse Anliggender fuldstændigt slutter sig, — saa vil der være den bedste Udset til, at det ogsaa tager imod Fornuft i det orientalske Spørgsmaal, og da vil ogsaa Ruslands Venstabs staa til dets Tjeneste.

Der er vistnok ingen Grund til at tvivle om, at de russiske Blade have Ret og at hint Nygte er grebet ud af Lufften. Alliancen mellem Rusland og Prøjsen hviler ikke paa ydre, tilfældige Omstændigheder, men paa en dyb indre Overensstemmelse, og der skal derfor overmaade meget til for at sprænge den. De ere forbundne ved et Baand, som mangengang kan være det stærkeste af alle: Fælledsforbrydelsen: de have delt Polen, de have mishandlet og misshandle fremdeles den polske Nationalitet. Men, saafremt Frankrige beslutter sig til at tage det tydske eller det danske Spørgsmaal under fornyet Behandling, kan det neppe undgaa at tage det polske med, og intet vil være mere stiftet til at gjøre det franske Folk stemt for en stor og afgjørende Krig end netop dette. Men Bevidstheden herom maa ogsaa gjøre de to østlige Stormagter til Venner, hvormange Grunde de end forsvigt kunne have til at se skjævt til hinanden, og hvor surt det end ofte kan falde dem at holde Venstabet oppe.

Og det er vist, at saa god, ja nødvendigt den russiske Alliance er for Prøjsen, saa har den ogsaa sine yderst ubehagelige Sider. Vi have oftere omtalt, hvorlunde Rusland i den seneste Tid er begyndt at spekulere i den saakaldte panslavistiske Bevægelse, hvis Maal er en Sammenlutning af alle slaviske Stammer, og hvorlunde det har gjort Mine til at tage de undertrykte

slaviske Nationaliteter i Østerrige under sin Beskyttelse. Men i dette Punkt er vistnok alle Lybtere, hvad enten de høre under Kong Wilhelms eller Keiser Frants Josephs Scepter, enige, saa uenige de forresten kan være. De have fædte betragtet det som en stor Hæder for det tydske Folk, at det langs sin Njærønde i en lang Aarække har fortrængt og undertrykt andre Sprog og andre Nationaliteter, og den Hæder, som udtales i sydtyske Blade over Tsjedernes, Slavonernes, Madsjarernes vorende Mod og Modstandsoms ligooverfor det tydske Overvælde, deles vistnok i fuldt Maal af deres nordtyske Brødre. Ikke desto mindre er nuomhunder den prøjsiske Regjeringspresse, for ikke at forpille Venstabet med Moskvisiterne, nødt til at tale Slavismens Sag ligooverfor Lybtheden og til at lukke Øjet for det russiske Undertrykkelsessystem i Østerrigsprovinserne, medens den paa samme Tid vedblivende præker om Prøjsens af Forsynet tildelte Dpgave at føre Lybterne frem til

Storhed og et politisk Verdensherredømme. Dette er nu allerede temmelig ubyggeligt. Og hertil kommer, at Alliancen med Rusland vil drage Prøjsen ind i Strids-spørgsmaal, hvori det ikke har nogen fremtrædende selvstændig Interesse, men hvori det som Ruslands Forbundne vil bringes i det stærkeste Modsetningsforhold til en Magt, som rimeligvis under det al mulig Fremgang i Lybmland og som neppe ugjerne fer, at Frankrige faar en jevnbyrdig Medbejler saa nær sine Grændser, nemlig England.

I det samme russiske Regjeringsblad, hvoraf der ovenfor er anført noget, er det nylig bleven sagt: „Naar der er i Europa for Tiden findes en Magt, som med oprigtig Omhu for Fredens Vedligeholdelse søger at bidrage Sit til at gjøre den nuværende Stilling i Europa lysere, saa er det Rusland.“ Dette vakre Studsmaal, som Russerne her tildeler sig selv, bliver ingenlunde godkendt enten i Wien

Stammer paa de asiatiske Stepper, har det været nødt til at undeekaste sig disse; men naar det saaledes har faaet nye Grændser, har det ogsaa faaet nye Naboer, og Historien har maattet begynde forfra igjen. Paa denne Maade har det i en kort Tid gjort sig til Herre over vidtløftige Landstræfninger og har allerede nu ikke langt mellem sig og det britiske Rige i Ostindien. Men hos et halvciviliseret Folk som Russerne, er Erobringsdriften en stærk Magt, og det russiske Naboskab vil under alle Omstændigheder blive alt andet end hyggeligt.

Det er saaledes ikke usandsynligt, at Engelsen begynde at indse, at deres Glæde over Prøjsens Fremgang og Frankriges spækkede Indbydelse var ilde betænkt, og at det russisk-prøjsiske Forbund kan blive ligesaa farligt for dem som for Franskmændene.

Christiania.

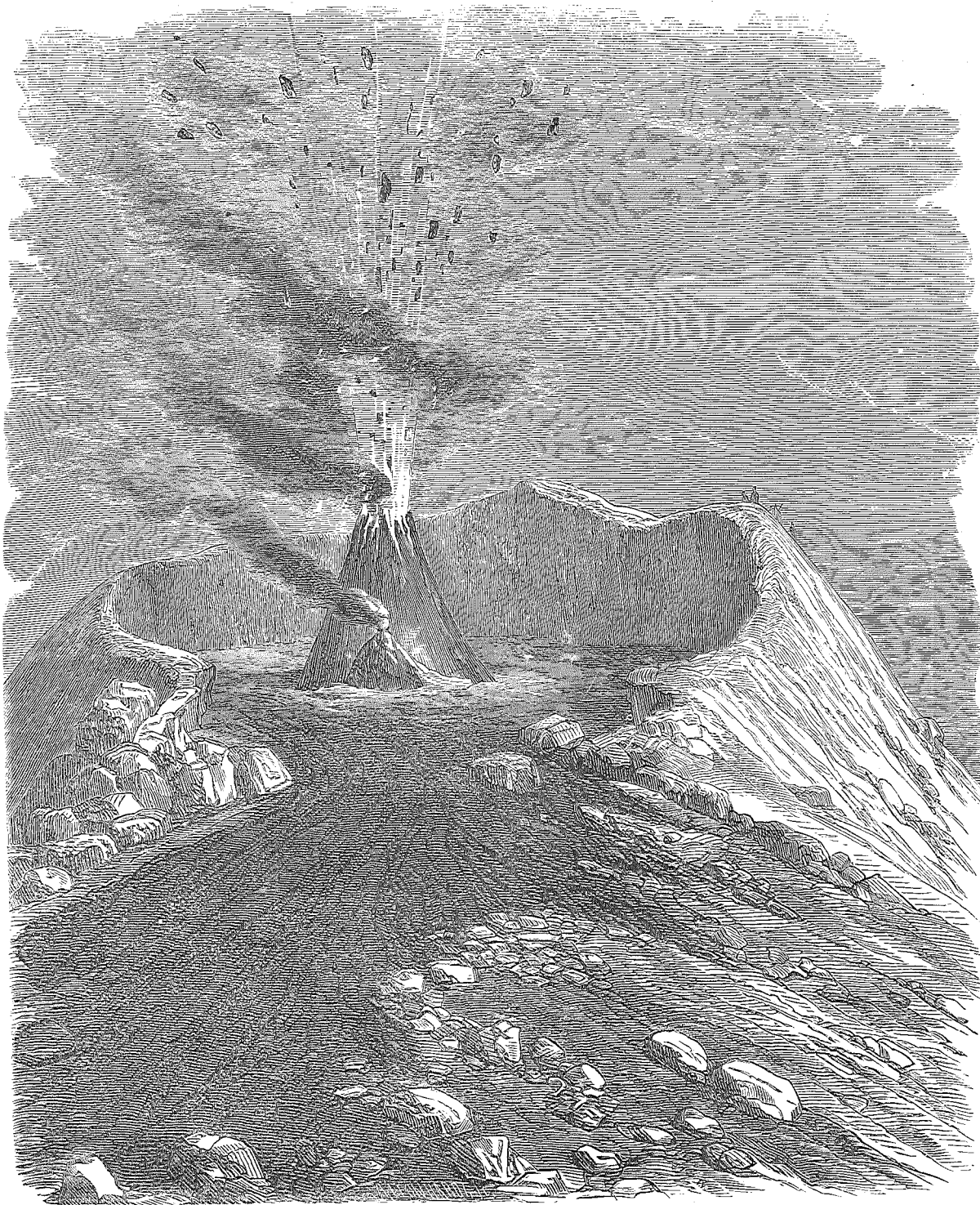
Den 1 Febr. 1868.

Af Velhavens samlede Bærker er hidtil udkommet tre Bind, hvoraf 2det kom sidst; det indeholder unægtelig det for almindelige, dannede Læsere mest underholdende og interessante saavel fra Formens, som fra Indholdets Side, og man tør vel sige, at dette ene Bind indeholder bedre og mere vejledende Oplysning om sin Tids Forholde, end alt Andet, som hidtil har været givet i lignende Retning. Det hele Bind danner tilfammen et stort kulturhistorisk Billede, med glimrende Farver og forsvigt udført med et Mejerstak, der søger sin Lige. Skjønt Fremstillingen kun tjener til Belysning af en Side, faar man dog tilstrækkelige Materialer til at danne sig en nogenlunde helstøbt Opfatning af det hele Tidsums Personer og Forholde; de literære, kunstneriske, politiske og sociale Forholde er især Gjenstand for denne Del af Forfs. Bærker og selv paa Nutiden er mange af Forfs. Bemærkninger træffende.

Af Bibelen i Pragt-udgave er nu ialt udkommet 16 Hefter. De to sidste Hefter indeholder vakre Billeder; nemlig „Rejserens Mynt“ og „Nadveren.“

„Sange for Skolen og Hjemmet.“ Samlede og udfatte for to lige Stemmer af Aug. Abrahamson, Lærer ved Christiansands Almueskole. Første Hefte, 40 Sange. Hensigten med denne Samling er at faa en billig Sangbog for Almueskolerne, og vi tror, at den vil finde en god Modtagelse, thi baade er de valgte Melodier — hvoraf nogle er nye — meget vakre og vel littede af den Kreds, for hvem de ere bestemte, og tillige er selve Sangene for det meste af vore mest yndede Digtere; endel af Sangene findes ogsaa i Læsebogen. Det skulde glæde os, om dette Forsøg ledede til en Fortsettelse. (Christiansand Grøntofts Forlag).

— Af skandinaviske Blades Indhold i sidste Uge. Det økonomiske Betykt, hvorunder Sverige fortiden lider, tildels paa Grund af for storartede Jernbaneanlæg og Nøden i Norlandene har foranlediget flere Forslag paa den svenske Rigsdag. Et kongeligt Forslag kræver en særskilt Bevilgning af 125,000 Spd. for Aaret 1868 til Vejanlæg, Vejforbedringer, Sjøsejnkninger, Myreudtapninger og lignende Foretag, hvorved Arbejdsklassen fik nogen For-

Vesuv.

eller i Paris eller London. Paa alle disse Steder er det velbekendt, at Rusland i den seneste Tid gennem hemmelige Agenter har ophidjet Ruthenerne (et med Russerne nær beslægtet Folk) i Galizien og den kristne Befolkning i Tyrkiet, og at det ogsaa paa andre Maader har vist en travl Virksomhed med at forberede en Løsning af det orientalske Spørgsmaal i russisk Interesse. Og England maa ogsaa paa et andet Punkt være forberedt paa at møde den russiske Jættets fremtrængen. De engelske Kjøbmandsblade have længe forfikkret sine fredelstende Landsmænd, at der ingen Grund var til at være bekymret over Ruslands Erobring i Vestasien; de russiske Blade paa sin Side have erklæret, at Rusland ikke paa nogen Maade ønsker, at udvide sine Grændser mod Sydøst. Men det er dog sikkert, at dette sker, og i den seneste Tid efter en større Maalestok end nogensinde. Rusland drives her af en Nødvendighed: fer at beskytte sine Grændser mod de vilde

tsjeneste. Til Dphjælp af Næringsvejene er fremsat et kongl. Forslag om Oprettelsen af et nyt Regjeringsdepartement for Næringsvejene og de offentlige Arbejder; Aftonbladet omtaler Forslaget med det Haab, at især Jordbruget maatte blive velstøttet ved en saadan Ordning, mens Regjeringen nu fortiden ikke har den fornødne Sagkyndighed til sin Raadighed. Til samme Hjem - til større Sparingsmelighed i Statshusholdningen - har Hr. Jøns Pährson bragt en anden Ting paa Bane i andet Kammer. Det var bedst sagde han, at Rigsdagsmændene begyndte med sig selv, naar de vilde spare for Statskassen, og han foreslog, at den Godtgjærelse de nu nyde for Styds og Diæt (ligesom de norske Stortingsmænd) skulde nedsettes til 1½ Spd. om Dagen i Diæt (de norske Stortingsmænd faar 3 Spd.), da man selv paa Rigsdagsrestaurationer kunde leve for 60 p Dagen. Hr. Liljenmark sluttede sig til det antydede Forslag, og yttrede derhos, at han ikke ansaa sig berettiget til at fordr sin Rejsegodtgjærelse større, end til Dækning af de Udgifter han virkelig havde haft. — Grev Venning Hamilton har udtalt, at man burde optage et Laan paa 4 Millioner Spd. for at raade Bod paa forskjellige Brist i Tilgangen paa rede Penge; men han blev mødt med den Bemærkning, at Laan visse- lig var meget bekæmt, saalænge det ikke skulde tilbagebetales, men Laan var ikke den rette Maade at komme ud af Kniben paa. Med Hensyn til det Økonomiske i Almindelighed for Landet, synes Stemningen paa Rigsdagen at gaa i afgjort besparende Retning; Talsen om rentefri Laan er mødt med den Bemærkning, at man burde stælle bedre med de Laan, som blev givet, saa Pengene anvendtes paa Dydyrkning af god Jord og ikke pøledes paa usrugtbare Jeldtrakters Bearbejdelse.

— De forskjellige Forandringer i den danske Statskirke, hvorom der paa Rigsdagen foreligger flere Forslag, er fremdeles Gjenstand for Drøftelse i Blade og Bøger, ligesom der ogsaa ad anden Vej fremkommer Udtalelser for og imod Forslagene. Nylig har gamle Grundtvig paany udgivet et Skrift, han forfattede i 1834, og hvori han udtaler sig for Frimenigheder udenfor Statskirkens Omraade, han mener for vist, at Spørgsmaalet kun venter paa Tiden; Sagen er i det Smaa, hvad Spørgsmaalet om Pavenes verdslige Magt er i det Store, siger han. Bogen begynder med følgende Vers:

„Hør mig Hr. Biskop, jeg være vil
Din Pestilens, mens jeg er til;
Naar jeg er død, skal Du sorgaa,
Det siger Grundtvig, vogt derpaa!“

I det danske Folkething har nogle Medlemmer meddelt, at de vilde indbringe Forslag om, at der nedsettes en Kommission til at undersøge Almuehøvelsørens Tilstand paa Landet. — I Landstinget var Lovforslaget om Sagførere (meget lidt den norske Lov herom) gaaet over til 3die Behandling. Flere fremhævede, at Loven vilde bringe forhøjet Tilstrømning til denne Stand, og vilde forberede en lettere Dørgang til mundtlige Procedures Indførelse; at Sagførere ikke længere skulde ansættes som Embedsmænd, ansæes ogsaa for en stor Fordel. — Uftaaelsen af de danske, vestindiske Her til Nordamerika, er enstemmigt bifaldt af Folkethinget; idet Justitsministeren forelagde udtalte han, at Regjeringen havde handlet med en smertelig Følelse af at skulle stille Landet med en tro og loyal Befolkning, men han haabede tillige, at Pernes materielle Belsære, vilde vinde ved Foreningen med Nordamerika, der gav et Bederlag, som skulde tjene til Udviklingen af Hjemlandets Forhold og læge de Saar, sidste Krig havde saaet. — I Folkethinget er skeet Forespørgsel af 4 Medlemmer, om Undervisningsministeren vilde søge Skolemultiplicativsystemet ophævet eller lempet for Landkommunernes Vedkommende, hvortil Ministeren svarede, at han ikke troede det hensigtsmæssigt at ophæve det, og at det ikke var saa ubilligt efter de senere Love; forøvrigt vilde han foreslaa nogle Forandringer, hvorved Multiplikativsystemet skulde faa et bedre Forhold til de fattige. Multiplikativsystemet af ham og flere andre Talere for det bedste Middel til at sikre Staten, at Børnene fik et vist Laemaal af Dannelse.

I Skiby i det nordre Sjælland er holdt et Møde for at faa oprettet en Folkehøjskole for Hernø og Voldbergs Herreder. Mødet var talrigt, og til Anlægget tegnedes strax 53 Aktier eller Loddet paa 25 Rigsdl., hvilket var nok til at anse Bolaget for stiftet.

— I det „Fædrelandet“ omtaler de i Norsk Folkeblad paabegyndte Artikler om Forslaget til en ny Foreningsakt, er Bladet kommet i Stade for en Hukommelsesfest, naar det siger, at Gøttheborgs Handels- og Sjøfartskidning har frettet for selve Forslaget, thi Gøttheborgsbladet yttrede kun paa Svensternes Vegne en Beredvillighed til nu at erkende Norges Ligeberettigelse i Unionen og sagde, at denne Erkendelse havde kostet adskillig Dørvindelse. Om selve Forslagets Indhold blev ikke yttret et Ord.

I Aftenbladet har flere Indsendere opfordret det skandinaviske Selskab i Christiania til at tage sig af Folkehøjs-

skoleagen her i Landet; men Aftenbladets Redaktion siger nogle Pillerier mod Opfordringen og synes ikke at ville understøtte denne vigtige Sag.

En æret Indsender har tilskillet os nedenstaaende Anmeldelse, som vi har troet at burde indtage.

Norske Folke-Eventyr fortalte af Chr. Asbjørnsen og Jørgen Moe. Fjerde Udgave. Christiania 1868. (Dybwads Forlag). For 2 Aar siden udkom 3die Udgave af Asbjørnsens og Moes Folke-Eventyr, og nu ligger allerede 4de Udgave for os. Dette kan heller ikke være anderledes. Alle vilde have dem, Unge og Gamle, og der voger bestandig Unge til, og vi blive med hver Dag flere Gamle. Den ne Bog behøver ingen anbefaling, intet Pus i Ryggen for at naa frem og ud, den anbefaler sig selv. Den har dertil denne Gang et løkkende Ydre, den kommer med et farvetrykt Dmslag efter Lerches Tegning. Der ser vi Dølen sidde og fortælle rødharede Unger, medens Gutten og Smeden og Bjørnen og Prindsessen med den lange Næse myrke omkring. Det luer os imøde næsten som et rigtigt rødt Øble, man fristes til at bide i det, og den, der bider, skal finde, at Frugten er baade sund og sød.

Siden den Dag, da det pludselig af 1ste Udgave gik op for os, at vi havde ikke blot en muldgravet Skat, men de friske og levende Bæls i vore Eventyr, har denne Bog gaaet sin Vej frem, den ene Udgave har afløst den anden, naturligtvis noget langsomt, thi en særdeles rivende Affæring hører her i Landet til store Særjyn; men 4000 Exemplarer er dog allerede i Dmsløb for denne Udgave, og 2000 mere vilde nu komme i Dmsløb med denne. Men det vil ikke forslaa, om et Par Aar vil der atter trænges et Par tusinde til.

„Og hvor kunde det være anderledes, skriver Anton Møsing i Aftenbladet for 1866, end at disse Eventyr maatte tiltale Børnensind, naar vi nu vide, at de for en stor Del have sin Oprindelse fra vor Folkeets Børndomstid og i sig indesluttede utallige Levninger af Folkets tidligste Naturopfatning, under hvilken det saa at sige lagde sin egen Sjæl ind i Alt, hvad der omgav det, saa at Alt fik Tanker og Alt fik Tunger, hver Ting efter sin Art eller efter det Indtryk, den gjorde paa Folkets barnlige Sind.

Men er derfor Folkeeventyret end altid til en vis Grad ogsaa et Børneeventyr — og som saadant glider det i sin fulde Umiddelbarhed ind i Børnesjælen, hvor det vækker den første Spire til sund poetisk Sands — saa er det dog først en senere Alders større Mandsvirksomhed, der tilfulde kan fatte og paaføje den dybere Betydning, som sjelden faanes i vore Eventyr. I Sandhed, hvor er det muligt, at nogen dannet Mand eller Kvinde, der har bevaret det aandelige Samfund med sit eget Folk, kan være sløv eller ligegyldig ligeoverfor disse Fortællinger, hvori Folkets Bid og Lune, dets ubestikkelige Retfærdighedsfølelse, dets Medfølelse for den usforlybte Ringede eller Lidende, dets Had og Foragt for den virkelige Usselhed, den høymodige Indbittethed og tilføjne Hæder saa klart og saa smukt aabenbarer sig? — — —

Vi behøvede blot at udvælge Noget hist og her af de mange Anmeldelser i vort eget Land, eller fra Sverige, Danmark, England, Tydsland; thi denne Bog har fundet Vej videnom, for at vise at den overalt er hilset med Glæde og Anerkjendelse.

En Anmelder i svensk Aftonbladet for 1866 opfordrer til det Forsøg at give svenske Børn denne Bog i hænde, „hvis simple, folkelige Indhold og Fremstilling kan fattes endog af smaa Børn, hvis sædelige Renhed og Ustyd ei kan overtræffes, hvis skalkagtige Humor, klare Fremstilling og hjertelige Tone give os det vakreste Billede af det norske Folks Lune, Liv, og Sæder.“ Sproget er ingen Hindring, mener denne svenske Anmelder, denne Bøvelighed med Sproget „blir en Lek, naar Børnets Fantasi finder Interesse ved at oversinde den.“

Og saaledes skriver den danske Dr. Rosenberg i Dansk Maanedsskrift for 1867: „Men have vi da virkelig i disse Samlinger, Eventyr, Sagn og hvad de ellers indeholde, uforandret, saaledes som det har lydt i Folkemunde? Have Fortællingerne ikke undergaaet en Forandring ved at gaa gennem Samlernes og Gjenfortællernes Hoveder og Hænder? At dømme afgjørende herom, er jo umuligt, med mindre man kan faa Leilighed til at høre nogle af Eventyrene fortalte efter levende Tradition. Men indre Grunde kunne dog ogsaa betyde noget i et saadant Tilfælde. Asbjørnsen selv betegner bestandig sit Arbejde kun som Samlernes og Gjenfortællernes, den trofaste og nøjagtige Gjengivers, der vogter sig for at sige noget som helst Træk, nogen udmalende Beskrivelse, nogen Bending i Laan til, der ikke har Hjemmel i Folkets egen Fortællemaade. Intet berettiger til at forudsætte, at dette ikke er fuldkommen sandt. Der er over Stilen en Naivitet, en Gjenemfølgelighed, en Hæftethed, en Frihed for al Reflektion, som kun kan tænkes opnaaet derved, at Fortællerne med fuld Hengivelse til deres Opgave have paa den ene Side glemt sig selv, gaaet

op i Folkets, medens de nedfrev, hvad dette saa at sige dikterede, og paa den anden Side havt kritisk og skarpt Øre nok for det Giendommelige til at kunne holde alt Uvedkommende borte.“

I England har Eventyrene oplevet 4 Uplag. Den engelske Oversætter, Dasent, skriver i Fortalen: „Noget af den Finhed og Skjønhed, som admarker de norske Eventyr, vil forhaabentlig ogsaa findes i denne engelske Oversættelse. Dog dem, som aldrig har været i det Land, hvor de ere gjængse, og som ikke kjender og er fortrolig med dette hjerteligt ligefremme Folk, kan aldrig gennem Oversættelsen gjøre sig nogen Forestilling om Originalens Sandhed og Livagtighed.“

Og saaledes kunde vi vedblive; men det vilde nu tilfødt blive ganske trættende. Det er slet ikke nødvendigt at anbefale Bogen hverken fra Indholdets Side, thi Eventyrene var en Del af vort Folkelis og os selv — eller fra Sprogets Side, thi Sproget er ganske almindelig anerkjendt som mesterligt. Dog kunde det være en god Leilighed til at minde om, hvilken Sum af ypperlig og god Nærning, vi have i denne Samling, fra Sprogets Side. Den Gang, Eventyrene kom ud i 1ste Udgave, vakte de en Forbauselse, som vist flere huske. Det var Sprogtonen, som forbausede. Kan ogsaa dette skrives? hed det; men det er jo ganske som vi tale i „daglig Tale“. En hel Mur af Fordom og lærde Regler om lange Slynngninger og Perioder ramlede tyft ned under denne lille, uskyldige Bog med dens tarvelige Indhold. Her saa vi en ligefrem, enfoldig, Stil, som passede til Emnet. Her har vi endnu den Dag idag et Sprog saa naturligt, saa rent og saa nyt, som noget, der af Maalfrævere søges gjemopvakt. Denne Sprogtone kan vi alle forslaa, den er meget mere norsk og national end den megen forskruede Tale, som oversat i Bygdomaals Form, skal gaa og gjælde for ægte Gulb.

Det kan heller ikke nægtes, at vor Literatur har taget en mærkelig Bending mod det Folkelige, siden disse Eventyr udkom første Gang. Man skulde ikke have megen Aret ved at paastaa, at netop denne Bogs og disse Forfatterses Sprog har fæstet dybe Rødder, og at Eventyrene som en stærk og enfoldig Naturmagt har været med at gaa foran og banet en Vej, som nu med Held er betraadt af Flere, med Held og til Held. Ja det skulde vel ikke fejle, at ikke selve Synnøve Solbakkens Sprogtone skulde have grebet os endda med den Magt og gaaet os saaledes til Hjertet, uden disse Eventyr var gaaet forud. Dette er Asbjørnsens og Moes store og uforglemmelige Fortjeneste, at de var med i rette Tid at rense Sproget, en Fortjeneste, der er ligesaa stor, om ikke større end den, at de i rette Tid samlede Eventyrenes dejlige Skat til os, medens den endnu fandtes.

Thi Eventyrfortællerne dør ud. Og vi skal ikke klage derved. Er der vel Noget, som tror, at Nationen til al Tid skal gjøre Eventyr? At vi til al Tid skal samle og læse disse Eventyr og fortælle dem og eftertegne deres Fortællemaade i al vor Skrift og Tale? Nej, Eventyrtiden er forbi, og vi faar Andet at gjøre. Vi skal vælte Sten og pløje Jorden, vi skal saa; vi skal ogsaa pløje Havet — men Lad ske Eventyrssamlerne, som gav os dette gamle forunderlige Spejl, hvori vi endnu kan seue Fjeldfolket's Ansigt saaledes som det var i den lyslokkede Barndom.

**

Hr. Redaktør!

Da Morgenbladet og Aftenbladet har nægtet at optage nedenstaaende Linjer, bedes om Plads for dem i Norsk Folkeblad.

Erbødigt

P. Svam.

Til Morgenbladets Redaktion.

Da jeg har erfaret, at de i Morgenbladet i Oktober Maaned f. A. indeholdte ærekrænkende Angreb mod mig, derfra ere gaaede over i den udenlandske Presse, navnlig i Hamars Stiftstidende, maa jeg bede Deres Blads Læsere underrette om, at jeg i den Anledning har anlagt Sag mod Morgenbladets Ejer og Forlægger, Hr. Livmedikus de Besche, og mod Hr. Advokat Nils Nicolaysen til Straf og Mortifikation.

Christiania, den 28 Januar 1868.

Svam.

Afhæder.

Tromhjems Stiftsdirektion har i Aaret 1867 anset følgende Lærere:

Seminarister: S. Olsen Engen i Selbo, D. A. Aklund i Sparbo, Joh. Bugge i Fredø (tillige Kirkefanger sammesteds), J. F. Husby i Bjugn, E. B. Ramun i do., G. P. Fuglem i Selbo, Joh. L. Braud i Dypdal, D. P. Grindal i Thingvold, N. L. Sjetne i Stangvik, J. P. Jensen, D. L. Solem og B. Hegvik i Bjørnsger, J. Aas, P. Pedersen og J. Eikensen i Øvre Stjørdalen, D. E. Soleim i Sunbalen, D. E. Wandvig i Jnderpen, L. A. Dahle i Gryten, M. Sloppgaard i Verbalen, A. D. Bergau i Røros, J. J. Borch i Kolverød, E. J. Solberg i

Sitteren, S. S. Solberg i Gryten, D. Olsen i Sjøstad i Børsen (ved den højere Almue-skole), H. E. Nyam i Sjøbergen, J. Bendiren i Aaffjorden, Lorenz A. Børseth i Snaasen (tillige Kirkesanger sammesteds), S. A. Heldrum i do., N. B. Nyhus i Gryten.

Med Gramen fra Lærerskolerne i Støren og Næsjet: J. A. Teg i Bø, N. E. Jndseth i Støren, D. R. Nordstømme i Aaffjorden, J. Svendsen i Levangers Landfogd, A. A. Solberg i Børsen, M. Møllerop i Grep, M. Dahl, A. L. Soleim og P. R. Løkke i Egd, D. Pedersen Sæterlid, D. Thovik og D. Joh. Heggem i Næsjet, D. Olsen Leer i Sitteren, G. J. Gladseth i Rvernes, J. Oldervig i Lervigen, J. A. Dværnmo i Holtaalen, D. Svendsen i Holtaalen, N. Larsen Haugen i Støren, L. A. Holmensgjære i Bølsj, L. Mosand i Sotvedalen, Anner til Støren, (tillige Kirkesanger sammesteds).

Spardo den 14 Januar. (Brev til N. Folkebl.). Mandag mellem Jul og Nytaar var Mære Sogns Sangforening, der bestaar af Mænd og Kvinder — alle Almuesfolk — samlet til Dvælsje i Sognets faste Skole, der er beliggende tæt ved Præstegaarden. Den venlige Præstefamilie, Nilsen, havde saavel af særdeles Interesse for Sangersnes Fremme som og for at berede Sangerne en glad Aften, gjort en liden festlig Tilstelning, der var af en mere forbløende Natur, end Almuen ungdom i Regelen har Anledning til at deltage i. Efter endt Dvælsje i Skolelokalet blev nemlig Sangforeningens Medlemmer og de andre Tilstedeværende af En af Præstens Familje buden op paa Skolens Sal, hvor et smukt, om end tarveligt, udstyret „Juletræ“ lyste de Indtrædende venligt imøde under Musik fra et Fysharmonika. Indtrykket var overraskende og, om jeg tør sige, højtideligt; thi saa eller ingen havde seet saadant før, da „Juletræ“ ikke er almindeligt her i Bygden. Sangerne dannede en Halskreds om Træet og isæmte: „Et Barn er født“ etc. og „Det timer nu til Julefest“ m. fl. Efter Sangen serveredes med Chokolade; og medens denne nødes, blev Medlemmerne anmodet om at hyste „Juletræet“, hvorunder det viste sig, at Jngen var glemt. Gaverne vare forendel fra Præstegaarden og dels anskaffet ved frivillige Tilbud. Derefter samlede man om Aftenen ude i det Frie, hvor Udskiftningsformand Blom, der var tilstede, gjorde Forsamlingen den Fornøjelse at afbrænde et lidet Fyrværkeri, der i den mørke, men stille Aften tog sig meget smukt ud. Med Glæde over at have tilbragt en behagelig Aften, og med taknemmelige Tjælelser for dem, der havde beredt den, stilledes man ad.

Denne lille Festlighed synes vistnok i og for ikke at være offentlig Dmtale værd, og der er da heller ikke i Beretningen lagt an paa at udsmykke; men Et er det ved jaadanne Festligheder, der ingenlunde er ringe, og det er: De bidrage i en ganske særegen Grad til at vække og nære Sandson for det Kristnømmelige og til ikke at lukke, men aabne Hjertet for, hvad der er godt og ædelt. Festlige Sammenkomster, ledet i den rette Aand, kan virke mere paa Moralitet og Sædelighed end mange Ord.

Kongen lod paa Karl Johans Fødselsdag den 26de Janr. udele 100 Spd. til de Husarme i Christiania.

Godt Fiske i Lofoten er begyndt — efter Privattelegram til Bergenspost. — indtil 200 pr. Baad.

Om Baarildbedriften har endel Sildesaltere i Hougjund høst Møde, i hvilket Dirigenten J. Krohn oplyste, at der paa Sildemarkederne i Østerfjorden findes 50,000 Tdr. Sild i Behold fra f. A., og man maatte af flere Grunde vogte sig for at betale for meget for den ferske Sild, da man let kunde blive udsat for Tab.

Høfesteret har idømt en Mand 5 Spd. Mulkt med Paalæg af alle Sagens Omkostninger, fordi han forsvømte at møde som Medlem i Rigningskommissionen.

Embedsjubilæum blev den 23de Janr. højtideligholdt af Stiftsprovst P. Winsnes i Bang i Overvar af mange Lyssønkende. En af Rand. Arvesen til Anledningen forfattet Sang blev afjungen af en privat Sangforening.

Direkte Valg af Repræsentanter til Storthinget anbefales af Hamars Stiftst. Tillige anser Bladet det ønskeligt, at Valgbarheden blev løst fra Bostedet, saaledes at en valgbar Mand kan blive Storthingsmand hvor som helst i Landet.

Et stærkt Snefald i Slutningen af forrige Uge gjorde Vejene omkring for en Tid ufremkommelige. Jernbanetræne paa Drammensbanen standfædes næsten en hel Dag.

Gidsfos Jernværk skal ville gjøre store Indskrænkninger i sin Virksomhed, hvorved en Del af Værkets Arbejdere er bleve arbejdsløse.

Jfen har en Tid været til Hinder for Dampstøbsfarten langs Kysten og for Tilførsel af Kornvarer hertil Byen. Det dansk-norske engelske Telegrafanlæg er nu færdigt, idet der skal være tegnet omtr. 250,000 Spd.

John Griksfon har hjemsendt Model til et Fæstningsstaarn, bestemt til Forsvar af de vigtigste Løb i Sveriges Skjærgaard. Disse Laarne kan breges om med

Haandkraft (8 Mand), men Maskineriet berører ikke Laarnets Bægge, hvorfor disse kan blive ødelagte uden at Bevægelsen hindres eller Maskineriet lider nogen Skade. Befalingsmanden kan med Lethed i et Haandtag bestemme Retningen af Laarnets Bevægelse og er istand til i ethvert Øjeblik at standse den. Laarret er 24 Fod i Gjennemsnit, har en 15 Tommer tyk Pantserplade og skal være nedsprængt i Klippen; det er væbnet med 2de femtentoms Kanoner. Saavel Maskineriet som Mandstabet staar ganske skudfri i en af Klippen udspængt Hvalving. (Efter Aftbl.)

Aftenbladet har i den senere Tid havt flere Artikler mod Maalstræverne.

Gave. Bankadministratør H. Houen i Skien tilstillede paa sin Solsbryllupsdag Pastor Houge 200 Spd. til Udbetaling blandt Byens trængende Husarme.

Den Portonedsettelse, der har været tilstaaet Bladene Stillingmagazinet, Tromsø Tidende, For fattig og Rig, Den norske Folkestole, Almuevennen med Tillæg, Adressebladet, bortfalder fra 1ste Januar 1869.

Af Stabelen er fra det ny anlagte Verft paa Møllhaugen ved Porsgrund gaaet et stort smukt Skib af Navn „Immanuel“ paa 200 R. L. Det er bygget for Porsgrundsskibassurancesforenings Regning.

De skotske Faar — antagelig Bladfaar-Racen — har efter H. Abt. paa Den Alben i Spindsfjord, hvor de gaar ude hele Vinteren, vist at taale mere end de norske, idet disse under et svært Snefald bleve fastede overende og begravne i Snefyngerne, og endel af dem ere gjenfundne døde eller savnes, medens alle de skotske Jntet manglede.

Pavens Hær øges fort, nu er den voret fra 8,000 til 18,400 Mand og skal blive 24,000 Mand. Selv i Kanada i Nordamerika herskes Fjolt for Paven.

Kejser Maximilians Lig ankom til Triest ved Adriaterhavet den 16 Januar. Sørgefesten begyndte 8 Morgen, Liget førtes igjennem Isgrøpydede Gader, og Kl. 10 holdtes Gudstjeneste, hvori hele det storartede Ligtøj af højtstaande Embedsmænd deltog, ogsaa Erkehertugerne og Admiral Tegethoff (der førte Liget fra Mexico) var nærværende. Fra Triest førtes Liget til Wien, hvor det ankom Lørdag Eftermiddag den 18de. Processionen satte sig i Bevægelse Kl. 3 under almindelig storartet Klokkeringning fra alle Kirker, en Masse Militære i glimrende Uniformer saaes i Følget, Kejser Maximilians forrige Hofstat, Rigskansleren, de fremmede Magters Konjuler og Sendemænd (for Norge var Minister Due), desuden Admiral Tegethoff, Kejsersens Brødre og Kejseren selv, som bar Storkorset af den merikanske Guadeloup-Orden. Liget førtes først til Kirken for at bisættes, og efter Sørge-Gudstjenesten nedførtes det i Graven. Befolkningen lagde sin store og almindelige Deltagelse for Dagen.

Udnævnt: Sivert Sivertsen af Lofoten til Fyrvogter ved Sveng Fyr.

Ledig: En Lærerpost ved Fredrikshalds Lærd- og Realskole (350 Spd.); Fyrvogterposten ved Lepsøen Fyrstib (320 Spd.); Tredelelærerposten ved Egersunds højere Almue-skole (160 Spd.); Hjælpelelærerposten i Religion og andre almindelige Skolefag ved Rongsberg private Skole (200 Spd.); Fjölans Sognefald under Vestre Nedenæs (450 Spd.); Aftims Sognefald under Mellem-Borgefjæssel Provsti (600 Spd.)

Tid af huert.

Sidste Ord af mærkelige Mand.

Sokrates. Krito, vi skyde Høstulap en Gave! betal Gjælden og glem det ingenlunde! Høstulap var Lægekunstens, Helbredelsens Gud, og Sokrates, der ifølge Athenernes Dom maatte tømme Giftbegeret, betragtede med sin sædvanlige Ironi Døden som Helbredelse fra Jordelivet.

Sir Hugh Percy. Jeg har frelst Jæglen i mit Bryst. (Sir Hugh faldt i Kampen for sin ulykkelige Kone, Henrik d. 6te, i Slaget ved Hedgely Moor, April 1464). Columbus. I dine Hænder, o Herre!

Kong Jacob den 5te af Skotland. Det kom med en Løs og gaar med en Løs. (Han havde arvet Tronen formødelst Nedstamning fra Robert Bruce Datter, og i Dødsøjeblikket fik han Underretning om, at hans Gemalinde havde født en Datter).

John Knox. Nu er det kommet!

Gratius. Det er Alvor.

Ludvig d. 14de. Det er ikke saa vanskeligt at dø.

Haller. Pulsen staar stille.

Mme. de Pompadour. (Til Præsten ved Madeleinekirken, som havde besøgt hende og vilde gaa): Et Øjeblik, hellige Fader, saa følges vi ad.

Earlen af Chesterfield. Giv Dayrolles en Stol! (Dayrolles var en af hans Venner, som kom for at spørge til hans Befindende).

Franklin. En døende Mand er ubehændig mod Alt.

Goldsmith. Nei! (Vejen spurgte ham, om han søgte No i Sindet).

Fontenelle. Jeg føler ingen Smerte, mine Venner; men jeg føler en vis Vansteligbed ved at være.

Burns. Den Stur, Matthew Penn!

Washington. Det er godt!

Mme. de Staël. Jeg har effekt Gud, min Fader og Friheden.

Napoleon. La nation française . . . Tête d'armée.

Byron. Nu maa jeg jove!

Talma. Det Værste er, at jeg ikke kan se.

Georg d. 4de. (Til hans Page, Sir Wathen Waller): Du har narret mig, Du! Det er Døden!

Goethe. Lys, mere Lys!

Skuespilleren Charles Matthews. Færdig!

Earlen af Eldon. Paa den Vej, jeg skal, er det ligegyldigt, om Veiret er koldt eller varmt.

Mme. Louise, Datter af Ludvig den 15de, var gaaet i et Carmeliterindelukster; men i Dødskampens Fantasier søgte hun sig igjen som Prindsesse, og hendes sidste Ord vare: „Til Paradis! hurtig! hurtig! Sæt Hestene i Carriere!“

Kornpriserne for udenlandt Vare i Partier ere:

	Chr. a	Dram.	Bergen.	Throndhj.
Rug pr.	7 1/2 Sp.	7 Sp.	6 1/2 Sp.	6 3/4 pr. Tønde.
Rug rus.	—	—	6	6 1/2 —
Byg	5	4 1/2	4 3/4	4 9/10 —
Havre	—	2 1/2	—	2, 2 1/2 —

3 Christianssand skal Beholdningen af Korn være yderst liden, Priser kan ikke opgives.

Torvepriserne i Christiania 30te Januar, Drammen 28de, Christianssand 27de, Stavanger 25de og Throndhjem 24 Januar.

	Chr. a	Dramm.	Ch. ind.	Stav.	Throndhjem.
Drefkjød	4, 4 1/2	5, 5 1/2	5, 5 1/2	4	3 Ort Bk.
Kalvekjød	5, 6	—	3, 8	—	1 1/2 —
Faarekjød	4 1/2	5	5	5	4 —
Flejt	5, 6	6	7, 10	—	6, 6 1/2 —
Eg	—	40	80	36	32 f Snes.
Smør	11, 12	12 1/2	12, 15	12	11 Ort Bk.
Poteter	10, 11	11	12, 13	10	6 Ort D.
Birkeved	16, 17	13	23	22	16 Ort Favn.
Furuved	12, 13	10	9 1/2	16	12 —
Granved	10, 11	9	—	—	11 1/2 —
Stenful	54	—	72	52	— f pr. Td.
Bøldhøj	7, 8	8	15, 20	17	12 Ort Skvd.

Desuden i Christiania: Timoteikjø 2 Spd. — 2 Spd. 12 f, Rughalm 96 f, Byghalm og Havrehalm 96 f — 1 Spd., Havremel 7 Spd. — 7 Spd. 24 f pr Skvd., Talg 1 Spd. — 1 Spd. 24 f — 30 f pr. Spd., Gaas 4 — 5 Ort, Tiur 90 f (Throndhjem 60 f, Drammen 84 f), Røi 66 f, (Throndhjem 30 — 36; Drammen 42 f) Marfugl 42 f, (Throndhjem 24 f) Nyper 20 — 24 f (Throndhjem 12 f, Drammen 24 f) Hjerper 20 — 24 f pr. Stykke. 3 Throndhjem 3 Ort 18 f — 4 Ort pr. Vøg Havremel, 1 Stll. Marken for Hestkjød. 3 Stavanger 72 f Hjerdingen for Østers. 3 Christianssand 25 — 26 Spd. for Meltefjör; 11 Ort Favn for Egeved.

Ledig Lærerpøst.

Trelelærerposten ved Egersunds højere Almue-skole er bleven ledig paa Grund af Lærers Dødsang til en anden Stilling. Posten tiltrædes om muligt den 16de Marts næstkommande; Lønnen er 160 Spd. om Aaret; Læreren er forpligtet at undervise indtil 33 Timer ugentlig; der betinges gjensidig 3 Maaneders Opsigelse; saafremt Ansøgeren fortaar at undervise i flestemmig Sang, ønskes dette opgivet. Forøvrigt er Læreren pligtig at holde sig den af Regjeringsens Aardepartement approberede Skoleplan samt til enhver Tid for Skolen gjældende Bestemmelser efterrettelig. Andragender om denne Post, stiledes til Christianssands Stiftsdirektion, indsendes til Skolebestyrelsen i betalte Breve inden 20de Februar næstkommande. Egersund, 17de Januar 1869. Skolebestyrelsen.

Skolelærerposten i Vavedals Kreds, Diestads Præstegjeld, ønskes næstst befat. Læreren underviser om Aaret i leiet Lokale i 30 Uger mod en Løn af 95 Spd. og i Kostholdsogdødsjørelse 42 Spd. Om forlanges er han pligtig til at holde Dmgangsskole nogle faa Uger om Aaret paa en enlig beliggende Gaard. Ansøgninger, stiledes til Christianssands Stiftsdirektion, kunne i pertofri Breve tilstilles Skolekommissionen inden 1ste Marts. Diestad, den 13de Januar 1868. P. M. Brager, Præst.

Bed Ramsøs Almue-skole er en Lærereftilling ledig fra 1ste August d. A. med den i Lov af 12te Juli 1848 bestemte Undervisningstid og en aarlig Løn af 162 Spd. Tre Maaneders Opsigelse forbeholdes. Ansøgninger om denne Eftilling maa være indsendte til Ramsøs Skolekommission inden 6 Uger fra Dato.

Ramsøs Præstegaard, 2den Januar 1868. Paa Skolekommissionens Vegne. N. Alstrup.

So Skolelærerposter

ere ledige i Norums Sogn, Sogndals Præstegjeld i Bergens Stift. Skolen holdes paa Dmgang med 24 Ugers Undervisningstid i hver Post, og er Lønnen 6 Ort pr. Skoleuge. Herberge og Kost in natura. De ansøttendes Lærere forpligtes til at finde sig i paatvante Omreguleringer af Kredene. Ansøgninger, ledsagede af de behøvrige Attester og stiledes til Bergens Stiftsdirektion, indsendes inden 6 Uger i betalte Breve til Sogndals Skolekommission. Sogndal den 7de Januar 1868. J. E. Smith.

3 Holt Præstegjeld er Lærerpøst for Angelstad Skolekreds ledig. Skolen holdes her i Kredens 30 Uger aarlig. Lærers Løn 50 Spd. foruden Kostholdsogdødsjørelse 40 Spd. Ansøgninger sendes til Holts Skolekommission inden 6 Uger fra Dato. Holt Præstegaard pr. Tvedestrand, d. 21 Januar 1868.

Kirkefanger- og Skolelærer-Posten

i Allersgd, Anner til Steberg, er ledig. Skole holdes 36 Uger om Aaret i 2 Kredse, hvorfor Lønningen er 1 1/2 Spd. og Kostholdsgodtgjærelse 1 Spd. pr. Uge. Med Liden kan paaregnes Familiebølg. Indtægten som Kirkefanger udgjør omt. 25 Spd. aarlig. God Sangstemme kommer i fortrinlig Betragtning. Ansøgninger om denne Post, stilledes til Christiania Stiftsdirection og forsynede med fornødne Attester, kunne i betalte Breve indsendes til Stebergs Skolekommission pr. Sarpsborg i Løbet af 6 Uger. Steberg Præstegd. den 15de Janr. 1868.

Kirkefangerposten ved Nøens Anner i Vestre Eldre Præstegjeld i Valders er ledig. Kirkefangerens Indtægter kunne anslaaes til 20 Spd. aarlig. Med Kirkefangerbetjeningen er forenet en Skolelærerpost. Undervisningstiden er 27 Uger aarlig. Lønningen 1 Spd. pr. Uge samt Godtgjærelse for Kosthold.

Ansøgninger om denne Post, stilledes til Hamars Stiftsdirection, indsendes inden 6 Uger fra Dato til Vestre Eldre Skolekommission. Vestre Eldre Præstegaard den 6te Januar 1868. G. Winsnæs.

Kirkefangerposten

ved Olve Kirke i Kvindherreds Præstegjeld er ledig. De dermed forbundne Indtægter beløbe sig omtrent til 17 Spd. aarlig. Den vorrende Kirkefanger vil have at holde fast Skole i 2 Skolekredse; i den ene i 27, i den anden i 12 Uger. Lønningen er 1 Spd. 24 St., Godtgjærelsen for Kost og Logis 96 St. pr. Uge. Andragender om denne Post, stilledes til Bergens Stiftsdirection, kunne inden 20de Februar d. A. tilstilles Kvindherreds Skolekommission.

Lensmands-Bestillingen i Næs Thinglag, Øvre-Normeriges Fogderi, er ledig.

Efter en Dvgave fra den afdøde Lensmand over Indtægterne i Aarene 1863-1865 have disse, efter Fradrag af Udgifterne ved Bestillingens Bestyrelse, i Gjennemsnit udgjort 459 Spd. 78 Skill.

Efter Dvgave for 1866 have Indtægterne udgjort 718 Spd. 79 Skill. og Udgifterne 514 Spd. 80 Skill.

Ansøgninger om at komme i Betragtning ved Postens Besættelse kunne i frakterede Breve indgives hertil inden 6 Uger fra idag.

Afershus Amts-Kontor, Christiania den 9de Januar 1868. Johan Collet.

Bestyrer- og Regnskabsposten ved Sandnæs Teglværk er ledig. Lønningen er 250 Spd. aarlig med fri Hellig og Brænde. Posten tiltrædes i April eller senest i Mai d. A. Andragender med Vidnesbyrd om Paalidelighed og Færdighed i Bogførrelse indsendes inden 8 Uger til P. E. Ramsland.

Stavanger d. 22 Januar 1868.

Agenter søges

til en Forretning, som giver en god Provision. Artikelen er af den Beskaffenhed, at den passer saavel for Landet som for Kjøbstæderne. Franckerede Breve mærket K. L. bedes tilsendt Aug. I. Wolff & Co.s Annoncebureau i Kjøbenhavn.

Jarlsberg Brandassurancesforening

antager flere Agenter og tegner Forsikringer paa Husebygninger i Landdistrikterne, ialmindelighed for 10 Skilling aarlig af hvert 100 Spd. Tægtsum.

Forsikringer paa Løspore tegnes ogsaa til meget billige Præmier.

Man behage at henvende sig til Foreningens Agenter, eller til Directionen gennem Hoff's Postaanbæreri

Brandforsikrings-Selskabet „NORDEN“

overtager Forsikringer i Landdistrikterne paa almindelige Landbonærings-Gjenstande til 1/4 pCt. eller 30 Skilling af 100 Spd. for Aaret; man henvende sig til Hovedcontoret i Christiania eller nærmeste Agent.

Jacob Ihlen. H. F. Løkke. Olai Olsen. M. Langaard. J. Birch.

C. F. Gjerdrum, adm. Directeur.

Fortrinlig Passagerleilighed

til Quebek.

Klipperskibet „Rubens“, 314 Com -Læster, første Klasse, kobberforhudet og ført af Kapt. C. I. Johnsen (forhen Fører af Emigrantskibet „Prøbak“), afgaar en af de første Dage af April førstkommande med Passagerer fra Christiania til Quebek.

Fartøjet, der udelukkende er bygget for Emigrantfart, tilbyder ved sit lyse og rummelige og ca. 8 Fod høje Mellemdæk samt øvrige bekvemme Indretninger, en for Passagerer fordelagtig Leilighed. Fragten er billig.

Passagerindskrivning foregaar hos Undertegnede ligesom enhver nærmere Oplysning meddeles saavel af mig, som af Skibets Fører, boende paa Hjørnet af Raadhusgaden og Kongensgade i Christiania. Christiania, Januar 1868. L. E. Nielsen, store Strandg. No. 10 ligeoverfor Børsen.

Grundkapital: To og en halv Million Speciedaler.

Brand- og Livsforsikrings-Selskab

„S V E A“

i Gøtheborg.

overtager ved Undertegnede til meget billige Præmier, og kan paa Grund af udstrakte Reassuranceforbindelser selv de største Beløb antages til Forsikring.

Livsforsikringer til billige Præmier og fordelagtige Vilkaar efter 9 forskellige Tabeller, hvoraf fremhæves Forsikring paa Livstid, Forsikring med Andel i Gevinster, Forsikring med Halvcredit paa Præmien; Forsikringer, hvorefter Forsikringssummen udbetales ved en bestemt Alder, og flere Andre.

Skibe i Vinteroplæg, saavel i indenlandske som svenske og danske Havne, forsikres til meget billige Præmier.

I Landdistrikterne overtages Forsikringer til 30 - tredive - Skilling af hvert 100 Spd. pr. Aar ved at henvende sig til Hovedagenturet i Christiania eller nærmeste Agent.

I Landdistrikterne kan flere Agenter paa Andragende antages.

Ved mulige Tvistigheder, der ikke blive bilagte ved Voldgift mellem den Forsikrede og Selskabet, underkaster Selskabet sig de norske Domstoles Afgjørelse.

Hovedagent: **Adelsteen Knudsen.**

Kontor: Reviertstræde No. 2.

Christiania almindelige Brandforsikringsselskab med Grundfond 600.000 Species og Livsforsikringsselskabet Idun

med Grundfond 100.000 Species

overtager Forsikringer til billige Præmier ved Henvendelse til Hovedkontoret, No. 5, Prindsens Gade, eller vedkommende Agent. Paa Landet kan flere Agenter paa Andragende antages.

D. Kildal. O. M. Hauge. Ths. Joh. Heftye. Joh. Schwensen. B. Dybvad.

Jørgen Gjerdrum.

Til Amerika.

De i Emigrantarten fordelagtig bekendte **metalhuede og hurtigseilende første Klasse Skibe** „Refondo“, „Chapman“, „Caroline“, „Olaf“ m. Fl. vil af os blive expederede fra Christiania til Kvebek med Passagerer i Løbet af April anst. „Refondo“ drægtig 481 Læster og med næsten 9 Fod høit Mellemdæk samt „Chapman“ og „Olaf“ ligger allerede til Skue paa Christiania Havn. Fragten er billig og de øvrige Betingelser favorable for Emigranter. Enhver nærmere Oplysning erholdes ved skriftlig eller mundtlig Henvendelse til

Blichfeldt, Knoph & Co., autoriserede Emigrationsagenter, Prindsensgade No. 3, Christiania.

Forældre og Børn.

No I til IV af Ugekriftet For Ungdommen indeholder: „En Udfugt“ (hvad der en Nat tilbrog sig paa en Ø i et Hvidvand, og hvad Bjørnefjættren siden fortalte) med Billede. „Vilde Elefanter“.

„Ubyssinien“. „Langt inde i Urskoven“ (de hvide Nybyggernes Kamp med de vilde Indianere i Americas Urskove). „Hjælp dig selv og Hol paa Gud“.

„Et firbenet Vidne“. „Nye Bøger“. „6 og 66“ (Den lille Pige og hendes Bestemoder) med Billede. „Muldvarpen“.

„Befordring paa Madeira“ (hvorledes man fører paa Stene og ager Kællebætte i 18° Varme) med Billede.

„Libanons Cederstove“ med Billede. „Hvorledes er du kommen til Kristus?“ „Munken i Freyburg“.

Pris 48 p pr. Halvaar og 8 p i Porto, 24 p for Fjerdingaar og 8 p i Porto. Bladet bestilles paa Posthus eller i Boghandel samt i Brev, mærket: „For Ungdommen. Avisfag“ Expedition hos Bogtrykker Gundersen, Storgaden 18.

De, som samle Subskribenter faa hvert 6te Expl. frit.

No. V indeholder: „Madagascar“ med Billede. „W. A. Wexels til sin Sønnelov“. Digt. „Læs dit Fadervor i godt Veir“. „Mere fra Ubyssinien“. „Et Folk, som flytter“. „Langt inde i Urskoven“. „En ubagelig Stilling“ med Billede.

Børnens Blad.

Paa dette for Ungdommen meget belærende og underholdende Ugeblad, der med Nytaar begynte sin 3de Aargang, indbydes herved til forøget Abonnement. Bladet, der udkommer i otfepaltet Format hver Loverdag, af og til med passende Træsnit, koster halvaarlig 36 p med et Tillæg af 6 p for Forsendelse med Posten hele Riget rundt.

Den med Bladet i forrige Aar gratis medfulgte Julegave, stor 96 Sider i 8vo med Omflag, indeholdende dels originale Smaastrykker, dels Udsalg af den bedste udenlandske Literatur for Ungdommen, erholder enhver ny tiltrædende Abonnent gratis mod at erlægge Betalingen for indværende Aar ved Antagelsen med 84 p, iberegnet Porto. — Denne Gratissubdeling vil kunns vedblive, saalænge der haves Exemplarer tilbage af Julegaven. — Saasnart Abonnementernes Antal er opgaaret til 5000, vil Bladet udkomme i dobbelt Størrelse til samme Pris som nu for Aaret, nemlig 72 p for Indenbyes- og 84 p for Udenbyesboende. — Komplette Expl. af Bladet for 1867 med dertil hørende Julegave selges for 72 p. — Bladet kan bestilles ved hvilket som helst Postkontor eller Postaanbæreri, i Byerne hos Øbr. Boghandlere og i Christiania i Bladets Expedition hos Bogtrykker S. J. Jensen, Bregaden No. 3 b.

Endvidere er der med Bladet forbundet en Præmierfordeling for Besvarelse af Prisopgaver, hvilken findes anført i No. 3 af Bladet for dette Aar.

Paa 2den Aarg. (1868) af „Kirkelig Tidende for kristeligt Bølgjort“

redigeret af Seminarist S. Flotten og med et stort Art 8vo, vil udkomme hver anden Uge i Thronbjem, kan subscriberes paa alle Postbusse. Pris 60 Skill., Porto 10 Skill. pr. Aarg.; paa 9 betalte Expl. gives 1 frit. 3 Bladet vil bl. Andet meddeles kirkelige Efterretninger og, med Bistand af en Theolog, Afhandlinger angaaende kirkelige Spørgsmaal.

Norsk Byg kjøbes af I. C. Helgesen.

Physharmonitaer

af P. Griksen i Ringebu, Gudbrandsdalen, til Hus-, Skole- og Kirkeorgler, med sjelden smukke Toner og i alle Dele solid og nøiagtigt Arbejde til forskjellige Størrelser og forsynede med en Detasjemechanik, hvorved deres Stemmer kan fordobles saaledes, at et Harmonium t. Ex. med 2 Stemmer kan klinge som et almindeligt med fire Stemmer og saaledes uden Prisforhøjelse giver dem dobbelt Kraft og Bærb. (en egen Opfindelse, der endnu ei er anvendt ved andre), samt med en beskyttende Jorde-dring, der baade giver Tonerne en blødere Klangfærd og større Udholdenhed, (da hidtil ingen Stemmer i mine Instrumenter vides at have forandret sig eller sprunget, hvilket som bekjendt faa hyppigt er Tilfældet med de fleste andre, erholdes til forholdsvis meget billigere end andre hidtil bekjendte Priser.

Indpakning og Fragt besørjes gratis til Christiania eller Thronbjem, ligesom Prisforantret med de mest anbefalende Erklæringer fra forrige Aander og andre Musikkyndige, meddeles paa Forlangende. P. Griksen.

Bortkommet.

En Jagthundstipe, ført med brune Tegninger, hvid i Brykset og Nakken, bredt hvidt Bles, af middels Størrelse, stærkbygget, lyoende Rasnet „Flora“, er i Midten af December frakommen sin Eier i Damstrædet No. 4 i Christiania. Det er ikke usandsynligt, at Hunden er taget paa Landet eller til en af Smaaabyerne.

For dens Tilbagebringelse eller Dvgivende af Opholdssted betales en god Dujør.

3 Kommission hos Undertegnede er udkommet og faaes i alle Landets Boglader:

Bonjesen. Udvandrerens Veileder og Raadgiver.

Et Følteskrift om Staterne Minnesota, Iowa, Nebraska, Kansas, Missouri, Texas og Sydstatene; Agerdyrning, Dyravl, Arbejdsfortjeneste, skandinaviske Nybygger m. m. samt Oplysning om amerikanske Forholde, grundet paa egne og Andre's fleraarige Erfaringer og nøiagtige Underfølgelser, om hver og hvorved man lettest faar et forgyrt Udkomme i Amerika. 131 Sider, Pris 24 p. Forsendt pr. Post til hvilket som helst Sted i Landet 30 p.

Alb. Cammermeyer, Juveler Tostrops Gaard, Kirkegaden.

I alle Landets Boglader faaes: Om Karfagerne til Haarets Affalden og tidlige Graanen samt Forholdsregler til Forebyggelse og Helbredelse af disse Under (Ledsaget af Anbefaling fra en Læge) Pris 12 p. Alb. Cammermeyer.

Hos Undertegnede og i Landets samtlige Boglader faaes: En Samling **Smaa Fortællinger** for Skolen. Samlet og udgivet af D. Stave. Pris indb. 36 p. Jacob Dybvad.

I alle Boglader faaes: **Rettskrivnings- og Stiløvelser i Modersmaalet**, udgivet af D. Stave. Pris 12 p. 3 Partier paa mindst 25 Exempl. gives 20 pCt. Rabat, naar de rekvireres hos Udgiveren, Universitetsgaden No. 1.

Paa Undertegnedes Forlag er udkommet: **De smaa Ræve** eller den huslige Lykkes Smaader Stove. Oversat fra Engelsk ved E. L. Pris 40 p heftet, 60 p indb. Sken i Decbr. 1867. G. A. Moberg.